

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

DO PROJEKTU
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWNIA PRZESTRZENNEGO
W OBRĘBIE GEODEZYJNYM TRZCIANKA,
REJON JEZIORA SARCZ

OPRACOWANIE:

KAD Architekci Sp. z o.o.
ul. Batorego 18 lok 246/247
02-591 Warszawa

październik 2015 r., Warszawa

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	4
1.1. Podstawa opracowania.....	4
1.2. Cel i zakres opracowania.....	4
1.3. Materiały źródłowe.....	4
1.4. Metody zastosowane przy sporządzeniu prognozy.....	5
2. Położenie	5
2.1. Położenie administracyjne analizowanego terenu i opis stanu istniejącego.....	5
2.2. Położenie przyrodnicze.....	5
3. Charakterystyka głównych celów MPZP	6
3.1 Opis głównych celów projektowanego MPZP.....	6
3.2. Opis działań służących ochronie środowiska, będących ustaleniami MPZP.....	6
3.3 Powiązania projektowanego dokumentu z innymi dokumentami.....	8
4. Istniejący stan środowiska	8
4.1. Budowa geologiczna, rzeźba terenu i krajobraz.	8
4.2. Wody podziemne i warunki geologiczno-gruntowe.	9
4.3. Wody powierzchniowe.....	10
4.4. Gleby.....	10
4.5. Szata roślinna.....	11
4.6. Świat zwierząt.....	11
4.7. Klimat.	12
4.8. Formy ochrony przyrody.....	13
4.9. Formy ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków.....	13
4.10. Gospodarka odpadami.	13
4.11. Stan powietrza atmosferycznego	13
4.12. Istniejące problemy ochrony środowiska – analiza i ocena.....	14
5. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	14
6. Potencjalne oddziaływanie ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko	15
6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i krajobraz.....	15
6.2. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną.	17
6.3. Oddziaływanie na OchK Puszcza nad Drawą	17
6.4. Oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne oraz na gleby.....	18
6.5. Oddziaływanie na szatę roślinną i świat zwierząt.....	18
6.6. Oddziaływanie na klimat oraz na człowieka i jego środowisko.....	19
6.7. Oddziaływanie na dobra materialne.....	20
6.8. Oddziaływanie na stan powietrza atmosferycznego.....	20
6.9. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	21
7. Przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko	21
8. Cele ochrony środowiska ustanowione na wyższym szczeblu i sposoby ich uwzględnienia w projektowanym dokumencie	21
9. Rozwiązania mające na celu zapobieganie negatywnym oddziaływaniom na środowisko, mogącym być rezultatem realizacji projektu planu	22
10. Proponowane metody analizy skutków realizacji projektu planu oraz ich częstotliwość	24
11. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru	24
12. Podsumowanie	24
12. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	25
ZAŁĄCZIKI:	
Załącznik graficzny do prognozy środowiskowej – skala 1:2000.	

1. Wstęp.

1.1. Podstawa opracowania.

Podstawą formalną realizacji niniejszego opracowania jest:

- art. 46 ust. 1 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm.);
- art. 17 ust. 4 Ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 199 ze zm.),

Prognoza oddziaływania na środowisko została wykonana w ramach procedury prowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu planu miejscowego, określonej w art. 46 pkt 1 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm.).

1.2. Cel i zakres opracowania.

Niniejsza prognoza jest opracowaniem sporządzonym dla potrzeb przeprowadzenia procedury uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębie geodezyjnym Trzcianka, rejon jeziora Sarcz. Realizacja prognozy jest jednym z etapów postępowania administracyjnego w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko odnoszącej się do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Prognoza zawiera charakterystykę poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego i ich wzajemnych powiązań. Znajomość ww. elementów oraz ich uwzględnienie w dokumentach planistycznych jest działaniem w kierunku utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalnej gospodarki zasobami środowiska. W opracowaniu scharakteryzowano obiekty cenne przyrodniczo oraz zidentyfikowano zagrożenia środowiska. Ponadto w niniejszej prognozie znajduje się ocena przewidywanego znaczącego oddziaływania na środowisko, będącego następstwem realizacji projektowanego dokumentu.

Przygotowanie opracowania na etapie sporządzenia projektu umożliwi zespołowi autorskiemu wprowadzenie niezbędnych uzupełnień i korekt do planu miejscowego. Prognozę kończy podsumowanie, które jednocześnie opiniuje projekt planu.

1.3. Materiały źródłowe.

W trakcie realizacji pracy wykorzystano następujące materiały źródłowe:

- Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębie geodezyjnym Trzcianka, rejon jeziora Sarcz, sporządzany w związku z Uchwałą XXII/128/08 Rady Miejskiej Trzcianki z dnia 26 czerwca 2008 r.;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Trzcianka, uchwalone Uchwałą Nr XLIX/324/2013 Rady Miejskiej Trzcianki z dnia 11 lipca 2013 r.;
- Prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Trzcianka, Warszawa 2010 r.;
- Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Trzcianki w rejonie jeziora Sarcz, październik 2009 r.;
- Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne Kondracki J., Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994;
- Program ochrony środowiska dla gminy Trzcianka na lata 2004-2011, oprac. Paweł Szyszkowski z zespołem, ARCADIS EKOKONREM Sp. z o.o., Wrocław 2004 (zał. do Uchwały Nr XXVIII/192/04 Rady Miejskiej Trzcianki z dnia 29 września 2004 r.);
- Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Trzcianka na lata 2004-2011, oprac. Paweł Szyszkowski z zespołem, ARCADIS EKOKONREM Sp. z o.o., Wrocław 2004 (zał. do

- Uchwały Nr XXVIII/193/04 Rady Miejskiej Trzcianki z dnia 29 września 2004 r.);
- Projekt Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Trzcianka na lata 2008-2015;
  - Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego (zatw. Uchwałą Nr XLII/628/2001 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 listopada 2001 r. i zmienionego Uchwałą Nr XLVI/690/2010 z dnia 26 kwietnia 2010 r.);
  - Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2004/2005/2006/2007, Biblioteka Monitoringu Środowiska WIOŚ w Poznaniu.;
  - Plan dorzecza Odry z dnia 22.11.2011 r. (M.P. Nr4, poz. 451);
  - Ostoja ptasia „Lasy Puszczy nad Drawą” PLB 320016;
  - Program unijny VI – kontynuacja Dz.Urz. L242,10/09/2002 P.0001-0015;
  - Program unijny VII „Dobra jakość życia z uwzględnieniem ograniczeń naszej planety” Dz.Urz.L347z 28.12.2013 r. s. 171;
  - Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2014, Poznań 2015;
  - Dane RZGW.

1.4. Metody zastosowane przy sporządzeniu prognozy.

Przy sporządzeniu niniejszej prognozy oparto się na metodach analogii i eksperckiej.

2. Położenie.

2.1. Położenie administracyjne analizowanego terenu i opis stanu istniejącego.

Terren, dla którego opracowano projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, położony jest w województwie wielkopolskim, w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim, w północnej części miasta Trzcianka. Jego powierzchnia stanowi około 73 ha. Znaczną część obszaru planu zajmuje jezioro Sarcz – ok. 30 ha. Ponadto w jego skład wchodzi tereny leśne, tereny niezabudowane oraz tereny zagospodarowane, w tym drogi.

Obszar planu od strony północno-wschodniej przylega bezpośrednio do granic administracyjnych miasta oraz do drogi publicznej klasy głównej ruchu przyspieszonego prowadzącej do Wałcza (ul. 27 Stycznia). Od strony wschodnio-południowej ograniczony jest poprzez ul. ks. P. Skargi, tereny z zabudową mieszkaniową jednorodzinną oraz ul. Parkową. Jego bezpośrednie sąsiedztwo od strony zachodniej stanowią przede wszystkim tereny przyrodnicze: pozostała powierzchnia jeziora wraz z otoczeniem o dominującym leśnym charakterze oraz niewielki teren zabudowy mieszkaniowej usytuowany wzdłuż ul. Za Jeziorem. Obszar objęty planem miejscowym posiada dostęp do systemów infrastruktury technicznej. Zabudowa usytuowana w granicach przedmiotowego terenu to przede wszystkim większe obiekty usługowe związane z funkcją sportu, turystyki i rekreacji: stadion, korty tenisowe, budynki hotelowe, wczasowe i gastronomiczne. Ponadto w obszarze planu występują niewielkie budynki letniskowe, a także nieliczna zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna.

2.2. Położenie przyrodnicze.

Pod względem fizyczno-geograficznym, według podziału Jerzego Kondrackiego, teren objęty projektem planu miejscowego położony w zasięgu Pojezierza Wałeckiego wchodzącego w skład Pojezierza Południowopomorskiego.

Według podziału geomorfologicznego Niziny Wielkopolskiej B. Krygowskiego obszar ten usytuowany jest w obrębie Równiny Trzcianeckiej, wchodzącej w skład Pojezierza Drawsko-Wałeckiego.

Przeważająca północna część obszaru objętego planem usytuowana jest w Obszarze Chronionego Krajobrazu „Puszcza nad Drawą”.

3. Charakterystyka głównych celów MPZP.

3.1. Opis głównych celów projektowanego MPZP.

Projektowany miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w obrębie geodezyjnym Trzcianka, rejon jeziora Sarcz dostosowany jest wprost do zapisów Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 199 ze zm.), oraz nie narusza ustaleń Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Trzcianka, przyjętego Uchwałą Nr XLIX/III/324/13 Rady Miejskiej Trzcianka z dnia 11 lipca 2013 r.

W chwili obecnej przedmiotowy obszar nie posiada miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a dla działań budowlanych planowanych w jego granicach wydawane są decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu. Głównym celem projektowanego dokumentu planu miejscowego jest uregulowanie zasad dotyczących przeznaczenia obszaru, w dostosowaniu do aktualnych potrzeb użytkowników terenu, przy zachowaniu zgodności z obowiązującym nowym studium. Konieczne jest tworzenie warunków do uporządkowanego i całościowego objęcia zmian zachodzących w gospodarowaniu przestrzenią, niezbędne jest nadanie pewnych kierunków i zrównoważenie oddziaływań na środowisko. Niezbędne jest również zapewnienie ochrony obszarów cennych krajobrazowo o zróżnicowanych ekosystemach, realizacji turystyki, wypoczynku i funkcji korytarzy ekologicznych.

W sporządzanym dokumencie projektu planu wydzielone zostały tereny przeznaczone pod:

- 1) usługi turystyki o zabudowie ekstensywnej;
- 2) usługi turystyki;
- 3) usługi sportu i rekreacji o zabudowie ekstensywnej;
- 4) usługi sportu i rekreacji;
- 5) zabudowę mieszkaniową jednorodzinną;
- 6) tereny infrastruktury technicznej z zakresu elektroenergetyki;
- 7) lasy;
- 8) tereny wód powierzchniowych;
- 9) tereny komunikacji.

3.2. Opis działań służących ochronie środowiska, będących realizacją głównych celów MPZP.

W celu realizacji osiągnięcia standardów ochrony środowiska przyrodniczego oraz racjonalnego zagospodarowania przestrzeni, w projekcie planu znalazły się następujące zapisy:

1) w odniesieniu do ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego:

- a) ustalono nakaz ochrony części obszaru objętego planem położonego w obszarze chronionego krajobrazu „Puszcza nad Drawą” - zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony środowiska i przyrody;
- b) ustalono nakaz ochrony całego obszaru planu położonego w obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 127 (Złotów – Piła – Strzelce Krajeńskie) - zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony środowiska i przyrody;
- c) ustalono obowiązek ochrony wartości przyrodniczych i krajobrazowych występujących w obszarze planu w oparciu o przepisy odrębne dotyczące ochrony środowiska i przyrody;
- d) ustalono nakaz zapewnienia właściwych udziałów powierzchni biologicznie czynnych na działkach budowlanych – zgodnie z ustaleniami szczegółowymi dla poszczególnych terenów;
- e) ustalono zakaz odprowadzania ścieków komunalnych do wód powierzchniowych, gruntowych i do gruntu;

- f) ustalono kwalifikację terenów w zakresie przestrzegania dopuszczalnych poziomów hałasu – zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony środowiska, w tym:
    - dla terenów MN – jak dla terenów pod zabudowę mieszkaniową,
    - dla terenów Ut1 – jak dla terenów na cele mieszkaniowo-usługowe,
    - dla pozostałych terenów – nie zakwalifikowano do poszczególnych rodzajów terenów, dla których ustalono dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, określone w przepisach odrębnych, ze względu na przewagę funkcji, nie podlegających ochronie akustycznej;
  - g) ustalono obowiązek prowadzenia gospodarki odpadami w oparciu o przepisy odrębne, w tym dotyczące ochrony środowiska;
  - h) ustalono nakaz zachowania istniejącego drzewostanu z prawem wycinki drzew i krzewów kolidujących z pracami budowlanymi związanymi z realizacją ustaleń niniejszej uchwały, z zachowaniem przepisów odrębnych prawa ochrony przyrody;
- 2) w odniesieniu do ochrony i kształtowania ładu przestrzennego i krajobrazu:
- a) wyznaczono tereny o różnym przeznaczeniu i różnych zasadach zagospodarowania;
  - b) określono zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu;
  - c) określono zasady dotyczące rozmieszczania reklam;
  - d) określono zasady dotyczące lokalizowania ogrodzeń;
- 3) w odniesieniu do infrastruktury technicznej:
- a) w zakresie zaopatrzenia w wodę: ustalono nakaz zaopatrzenia w wodę w oparciu o rozbudowę istniejącej lokalnej sieci wodociągowej zlokalizowanej w granicach planu lub jego sąsiedztwie;
  - b) w zakresie odprowadzania ścieków bytowych:
    - ustalono nakaz objęcia obszaru planu lokalnym systemem kanalizacji w układzie rozdzielczym;
    - ustalono nakaz odprowadzania ścieków bytowych do lokalnej sieci kanalizacyjnej zlokalizowanej w granicach planu lub jego sąsiedztwie z uwzględnieniem jej rozbudowy;
    - do czasu wybudowania sieci kanalizacji sanitarnej dopuszczono zastosowanie tymczasowych szczelnych zbiorników na nieczystości ciekłe;
    - ustalono zakaz stosowania przydomowych oczyszczalni ścieków;
  - c) w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych:
    - ustalono nakaz odprowadzenia wód opadowych i roztopowych z terenów komunikacji do projektowanych sieci i urządzeń kanalizacji deszczowej z obowiązkiem ich oczyszczenia przed wprowadzeniem do środowiska do parametrów zgodnych z przepisami odrębnymi z zakresu prawa wodnego;
    - dla pozostałych terenów ustalono nakaz zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na terenie działki budowlanej poprzez odprowadzanie ich na nieutwardzony teren działki budowlanej lub do urządzeń retencyjnych lub innych urządzeń infiltracyjnych usytuowanych w granicach działki budowlanej lub do urządzeń umożliwiających ich wykorzystanie w wewnętrznych instalacjach budynków zlokalizowanych na terenie działki budowlanej, z obowiązkiem oczyszczenia zgodnie z przepisami odrębnymi wód opadowych i roztopowych pochodzących z jezdni, parkingów i innych obszarów o użytkowaniu powodującym zanieczyszczenie na tych terenach przed ich wprowadzeniem do środowiska;
  - d) w zakresie zaopatrzenia w ciepło ustalono:
    - możliwość wykorzystania sieci gazowej, elektroenergetycznej, paliw płynnych (w tym olei niskosiarkowych) najmniej szkodliwych dla środowiska zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska lub odnawialnych źródeł energii oraz energii słonecznej jako źródła zaopatrzenia w ciepło;

- zakaz stosowania systemów grzewczych, opartych o paliwa stałe nieodnawialne; zakaz nie dotyczy kominków, stanowiących dodatkowe źródło ogrzewania obiektów;
- e) w zakresie zaopatrzenia w gaz ustalono:
  - możliwość gazyfikacji zgodnie z przepisami odrębnymi, w tym w oparciu o rozbudowę istniejących gazociągów średniego ciśnienia zlokalizowanych w granicach planu lub jego sąsiedztwie;
  - nakaz spełnienia warunków technicznych zgodnych z właściwymi przepisami odrębnymi dotyczącymi sieci gazowych;
- f) w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną ustalono:
  - zasilanie w energię elektryczną zgodnie z przepisami odrębnymi w oparciu o istniejącą lub projektowaną sieć energetyczną napowietrzną i kablową średniego i niskiego napięcia oraz budowę nowych stacji transformatorowych, w tym z możliwością wykorzystania sieci energetycznych zlokalizowanych w granicach planu i jego sąsiedztwie;
  - dopuszczenie zachowania istniejących linii i urządzeń elektroenergetycznych oraz ich modernizację, przebudowę i rozbudowę, na warunkach nie powodujących zwiększenia uciążliwości dla otoczenia zgodnie z przepisami odrębnymi zakresie sieci elektroenergetycznych i ochrony środowiska;
  - nakaz przebudowy urządzeń elektroenergetycznych kolidujących z projektowanym zagospodarowaniem terenu zgodnie z przepisami odrębnymi;
  - zakaz lokalizowania elektrowni wiatrowych;
- g) w zakresie systemu telekomunikacyjnego:
  - ustalono możliwość przyłączania nowych abonentów do sieci telekomunikacyjnej w oparciu o istniejące i projektowane linie telekomunikacyjne, w tym z możliwością wykorzystania sieci zlokalizowanych w granicach planu i jego sąsiedztwie;
  - dopuszczono sytuowanie masztów nadawczych i obiektów telefonii cyfrowej zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi prawa telekomunikacyjnego;
- h) w zakresie gospodarki odpadami: ustalono nakaz spełnienia warunków zgodnych z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Trzcianka.

3.3. Powiązania projektowanego dokumentu z innymi dokumentami.

Najistotniejszym dokumentem, do którego nawiązuje Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębie geodezyjnym Trzcianka, rejon Jeziora Sarcz jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Trzcianka.

Istotnymi z punktu widzenia ochrony środowiska dokumentami są także:

- II Polityka Ekologiczna Państwa oraz Polityka Ekologiczna Państwa na lata w latach 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2016;
- Program Ochrony Środowiska dla Województwa Wielkopolskiego;
- Plan gospodarki odpadami Województwa Wielkopolskiego.

Zawartość projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębie geodezyjnym Trzcianka, rejon Jeziora Sarcz wynika wprost z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Główne cele projektowanego dokumentu, w tym istotne dla ochrony środowiska, zostały przedstawione w rozdziale 3 niniejszej prognozy. Jednocześnie realizują one wytyczne zawarte w powyżej wymienionych dokumentach.

4. Istniejący stan środowiska.

4.1. Budowa geologiczna, rzeźba terenu i krajobraz.

Ze względu na budowę geologiczną dla rozwoju miasta Trzcianka najistotniejsze

znaczenie mają utwory kenozoiczne o podłożu trzeciorzędowym i czwartorzędowym. Trzeciorząd stanowią utwory miocenu zbudowane przede wszystkim przez ropy, mułki, piaski i węgiel brunatny oraz utwory pliocenu zbudowane przez akumulację drobnoziarnistą: piaszczysto – mułkowo – ilastą. Jako osady przeważające występują tu pstry ropy poznańskie. Czwartorzęd, którego miąższość utworów w rejonie miasta jest zróżnicowana (w granicach 22 – 39 m), stanowią natomiast gliny zwałowe, piaski oraz żwiry wodnolodowcowe zlodowacenia bałtyckiego. Piaski, żwiry rzeczne i torfy to także pozostałości okresu geologicznego - holocenu. Na potrzeby sporządzenia projektu planu miejscowego w sierpniu 2009 r. wykonano badania geologiczne dla przedmiotowego obszaru, które stwierdziły występowanie dominujących w podłożu piasków różnej granulacji zalegających na lokalnie uplastycznionych glinach. Ponadto stwierdzono torfy, namuły organiczne i pyły występujące w sąsiedztwie jeziora, pyły na ternach usytuowanych przy południowej granicy obszaru oraz grunty antropogeniczne z nasypami do ok. 2 m na terenach zainwestowanych.

Obszar objęty planem miejscowym od południa sąsiaduje ze złożem węgla brunatnego „Trzcianka”, które ze względu na uwarunkowania przyrodnicze, ekonomiczne i techniczne nie jest uwzględniane w rozwoju gminy i w zagospodarowaniu przedmiotowego obszaru.

Powierzchnia ziemi ukształtowana została przez lądolód skandynawski oraz działalność erozyjną i akumulacyjną jego wód roztopowych. Obszar planu stanowi równina (sandr trzcieński), rozcięta subglacialną rynną wypełnioną wodami jeziora Sarcz. Mapa geodezyjna przedstawia rzędne wysokościowe, które kształtują się na poziomie od 77,2 m n.p.m. do 88,5 m.n.p.m. Różnice wysokościowe są znaczne i wynikają ze specyfiki obszaru – obszary najniższe usytuowane to tereny otaczające rynnę jeziora, a obszary najwyższe wyniesione to wzniesienia kemowe o wysokości do ok. 7 m. Duże spadki terenu sięgające 30 % występują miejscowo - w obszarze zbocza rynny i nieczynnego wyrobiska żwiru. Pozostałą powierzchnię obszaru można uznać generalnie za płaską (nachylenie poniżej 5%).

Krajobraz obszaru objętego planem miejscowym stanowi krajobraz nizin, rodzaju fluwioglacjalnych, gatunku krajobrazów równinnych i falistych. Jego charakter ponadto kształtuje dominująca obecność terenów leśnych i jeziora.

Na obecną rzeźbę terenu i krajobraz miały wpływ czynniki antropogeniczne związane z działalnością człowieka, w tym przekształcenia związane z realizacją zabudowy kubaturowej oraz obiektów sportowych i rekreacyjnych, budową sztucznych nasypów, umacnianiem i profilowaniem skarp. Działania te mają charakter lokalny i nie wpłynęły na zmianę ogólnej rzeźby pierwotnej i krajobrazu naturalnego.

4.2. Wody podziemne i warunki geologiczno-gruntowe.

Rejon Trzcianki, w tym obszar objęty projektem planu miejscowego, posiada bogate zasoby wód podziemnych z poziomami wodonośnymi stanowiącymi piętra trzecio- i czwartorzędowe, oceniane jako wystarczające dla pokrycia dwukrotnie większego zapotrzebowania niż wykorzystywane obecnie. Obszar usytuowany jest w strefie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych, który to stanowi zbiornik porowy w utworach trzeciorzędu, nie objęty ochroną, o zasobach dyspozycyjnych 186 tys. m³/d. Głównym poziomem użytkowym są utwory trzeciorzędowe zalegające w poziomie do 20 m p.p.t.

Według mapy stanu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) wg podziału na 161 obszarów, teren objęty planem miejscowym usytuowany jest w obszarze JCWPd nr 36. Dane monitoringu jakości wód podziemnych określają ich stan chemiczny (z 2013 r.) oraz ilościowy (z 2012 r.) jako dobry. Z danych Raportu o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2013 Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu wynika, że w obszarze JCWPd nr 36 przeprowadzono badania w trzech punktach pomiarowych, w których jakość wód oceniono jako zadowalającą.

Z informacji uzyskanych z Zakładu Inżynierii Komunalnej Sp. z o.o. w Trzciance wynika, że w granicach planu nie występują ujęcia wód podziemnych. Najbliższe usytuowane są w

sąsiedztwie wschodnich granic planu (studnia 5, 6, 10, 11, 12 i 13). Dla powyższych ujęć ustalone zostały strefy ochrony bezpośredniej (w odległości ok. 8m od ujęcia), które swym zasięgiem również nie wkraczają w granice obszaru objętego planem miejscowym.

Badania przeprowadzone na potrzeby opracowania ekofizjograficznego dla analizowanego projektu planu wykazały, że wody gruntowe w granicach przedmiotowego obszaru wykazują głębsze zaleganie - w poziomie 78,4 – 78,8 m n.p.m. Wody występujące płycej - na głębokościach mniejszych niż 2 m p.p.t. - zlokalizowano lokalnie: miejscowo po północnej stronie jeziora, w wąskim pasie otaczającym jezioro oraz w sąsiedztwie niewielkiego cieką przecinającego ul. Skargi.

Przeważająca część obszaru posiada korzystne uwarunkowania gruntowe dla realizacji zabudowy, za wyjątkiem terenów przybrzeżnych jeziora z obecnością piasków próchnicznych, torfu lub namułu organicznego i pyłów - mułków zastoiskowych, terenów sąsiadujących z cieką w południowo-wschodniej części z przesyconymi wodą torfami, piaskami próchnicznymi z torfem lub namulem organicznym i nieustabilizowanymi nasypami o zróżnicowanym składzie oraz lokalnych terenów zawierających pyły zwarte, płytko występujące osady zwarte i o dużym nachyleniu stropu glin zwałowych.

4.3. Wody powierzchniowe.

Znaczną część obszaru objętego planem (30,2 ha) zajmuje jezioro Sarcz o łącznej powierzchni 51,1 ha, maksymalnej głębokości 7,2 m i poziomie lustra wody 77,2 m n.p.m. Jezioro stanowi zbiornik przepływowy, połączony z dwoma zasilającymi go ciekami wodnymi oraz z Jeziorą Długim (Logo). Posiada wydłużony kształt usytuowany w kierunku wschód-zachód, płaskie dno oraz strome i słabo rozwinięte brzegi. Kontrola jakości wód zbiornika przeprowadzona w 2004 r. wykazała silne jego zanieczyszczenie (III klasa czystości i III kategoria podatności na degradację). Wody z jeziora odprowadzane są do dorzecza Niekurskiej Strugi, stanowiącej prawostronny dopływ Noteci.

Jezioro Sarcz – PLRW6000181887369 jest zbiornikiem naturalnym, oceniany stan jako umiarkowany, ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – zagrożone, słaby stopień skanalizowania zlewni, słabe tempo rozbudowy kanalizacji.

Ponadto w granicach przedmiotowego obszaru w części po południowej stronie jeziora występował niewielki ciek wodny w układzie równoleżnikowym, posiadający pierwotnie początek w okolicach stadionu. Rów został zasypany w z powodu realizacji boiska, drogi i parkingu.

4.4. Gleby.

Gleby występujące w granicach obszaru objętego projektem planu miejscowego, zgodnie z nowym systemem klasyfikacji, należą do gleb bielicoziemnych – rdzawych, a zgodnie z systematyką gleb Polski sprzed 1989 r. – stanowią gleby brunatne wylugowane wykształcone z piasków luźnych, względnie piasków słabo gliniastych płytko podścielonych piaskami luźnymi oraz w niewielkim zakresie - gliny lekkie.

Lokalnie - po południowej stronie jeziora wzdłuż dawnego cieką wodnego – występują pobagienne gleby murszowo-mineralne i murszowate (według nowej nomenklatury: mineralno-murszowe i murszaste). Naturalna powierzchnia ziemi oraz gleby w górnych poziomach genetycznych zostały zniszczone poprzez wzmocnienia i stabilizację gruntów oraz realizację sztucznych nasypów o zróżnicowanym składzie dla budowy istniejącego boiska i terenów komunikacji i parkowania. Podobne zniszczenia dotyczące naturalnej struktury gleby związane są z realizacją innych inwestycji występujących w granicach przedmiotowego obszaru. Brak jest danych na temat innych zanieczyszczeń gleb typowych dla aglomeracji miejskich, przy czym ze względu na charakter zagospodarowania obszaru oraz jego otoczenia, a także specyfikę miasta, można założyć, że skażenie gleb nie jest problemem omawianego obszaru.

Pod względem klasoużytków w granicach przedmiotowego obszaru występują grunty orne klasy V i VI, pastwiska IV i VI klasy, lasy klasy V i VI, a także grunty pod wodami, grunty

zabudowane i zurbanizowane, nieużytki. Klasy bonitacyjne świadczą o małej przydatności produkcyjnej gleb.

4.5. Szata roślinna.

Szatę roślinną północnej części obszaru reprezentują przede wszystkim zbiorowiska leśne – siedliska boru świeżego, w których dominuje sosna z niewielką domieszką brzozy i dębu. Drzewostan liczy przeszło 100 lat. Lokalnie występuje roślinność młodsza (38 letnia), o odmiennym od warunków siedliskowych składzie gatunkowym, reprezentowana głównie przez robinie akacjową. Niższe warstwy lasu (podszyt i runo) porasta jałowiec i jarzab pospolity oraz borówka czarna i brusznica, poziomka pospolita, śmiałek pogięty, mietlica pospolita, szczawik zajęczy oraz mchy. W rejonie ul. Za Jeziorem występują wieloletnie dęby oraz pojedyncze żywotniki, oplecione chronionym bluszczem pospolitym.

Po południowej stronie jeziora lasy charakteryzuje większy udział gatunków liściastych oraz gatunków wprowadzanych przez człowieka - głównie klonów i brzoź, a także wierzby, dębu, buku, topoli, wiązu, czeremchy, jarzabu pospolitego, robinii akacjowej, śnieguliczki białej i ligustra pospolitego oraz w sąsiedztwie jeziora - olszy czarnej, głogu, bzu czarnego i jeżyny. W skład runa leśnego wchodzi mech, narecznica samcza, bylica pospolita, przytulia czepna, glistnik jaskółcze ziele, tasznik pospolity, wiesiołek, wyka kosmata, bodziszek cuchnący, przetacznik leśny, żóltlica drobnokwiatowa, jastrzębiec baldaszkowaty, poziomka pospolita, stokrotka pospolita, babka szerokolistna, marchew zwyczajna, pokrzywa zwyczajna. Na obszarach charakteryzujących się większą wilgotnością podłoża występuje pięciornik kurze ziele, pięciornik gęsi, przytulia błotna, przetacznik długolistny, podagrycznik pospolity, starzec kędzierzawy, jaskier ostry, podbiał pospolity, kniec błotna oraz wierzbowica kosmata. Lasy występujące w granicach administracyjnych miast uznawane są za lasy ochronne ogólnego przeznaczenia. Lasy usytuowane w granicach obszaru objętego projektem planu miejscowego stanowią własność komunalną.

Obecność jeziora powoduje występowanie trzciny pospolitej, manny mielec, pałki szerokolistnej, kosaćca żółtego, szczawu lancetowatego, situ rozpierzchłego, marka szerokolistnego, kropidła wodnego, jeżogłówki gałęziastej, turzycy nieciborowatej, zaostroznej i dziobkowatej oraz grążela żółtego i żabiścieka pływającego.

Na obszarach zagospodarowanych przez człowieka występują nasadzenia w postaci szpalerów drzew – głównie klony i lipy, a także roślinność ozdobna - pielęgnowane trawniki, kwiaty i gatunki zimozielone.

Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zawiera informację, że poza grążelem żółtym w obszarze planu nie udokumentowano innych, podlegających ochronie roślin, w tym grzybów. Ponadto żadnych tworów przyrody ożywionej nie uznano za pomniki przyrody.

4.6. Świat zwierząt.

Świat zwierząt stanowią gatunki charakterystyczne dla występującego w granicach opracowania środowiska leśnego i wodnego. Na terenach leśnych stwierdzono występowanie sarny, jeleni, dzików, zajęcy, lisów i wiewiórek. W obszarze jeziora występują liczne gatunki ryb, w tym węgorz, sandacz, szczupak, lin, okoń, leszcz, płoć, karp, tołpyga amur i sum, do czego przyczynia się systematycznie zarybianie. Leśne i wodne środowisko obszaru sprzyja również występowaniu licznych gatunków ptaków, w tym kaczki krzyżówki i łyski.

Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zawiera informację, że w obszarze planu nie udokumentowano zwierząt żyjących w stanie dzikim podlegających ochronie. Powyższa informacja nie wyklucza jednak możliwości pojawienia się gatunków chronionych zwierząt wędrownych, w szczególności ptaków.

4.7. Klimat.

Polska, a tym samym przedmiotowy obszar, to strefa klimatu umiarkowanego, ulegającego wpływom morskim i kontynentalnym. Miasto Trzcianka leży w dzielnicy bydgoskiej, w strefie przejściowej pomiędzy chłodną i dość wilgotną dzielnicą pomorską a cieplejszą i suchą dzielnicą środkową.

Dane charakterystyczne lokalnego klimatu:

- roczna średnia suma opadów atmosferycznych – ok. 550 mm;
- liczba dni mroźnych: 30 – 35;
- liczba dni z przymrozkami: ok. 107;
- liczba dni z pokrywą śnieżną: 38 – 50;
- średnie roczne temperatury powietrza: -2,4°C w lutym i +17,4°C w lipcu;
- okres wegetacji: 210 – 215 dni;
- przewaga wiatrów zachodnich o średniej prędkości 2,3m/s.

Na klimat gminy lokalnie wpływa wiele czynników:

- naturalnych: rzeźba terenu, głębokości zalegania wód gruntowych, rodzaj podłoża, roślinność, występowanie terenów otwartych, terenów leśnych i wód powierzchniowych, ekspozycja na nasłonecznienie i przewietrzanie;
- wynikających z działalności człowieka w środowisku: zagospodarowanie terenu, w tym rodzaj funkcji i intensywność zabudowy oraz szlaki komunikacyjne wraz z generowanymi przez zagospodarowanie uciążliwościami.

W przypadku omawianego obszaru największe znaczenie dla lokalnych uwarunkowań klimatycznych ma obecność Jeziora Sarcz i terenów leśnych, które powodują większą wilgotność powietrza i mniejsze amplitudy temperatury. Ponadto lasy pełnią funkcje wiatrochronne i aerosanitarnie: produkują tlen, tłumią hałas, filtrują zanieczyszczenia oraz pochłaniają i rozpraszają promieniowanie słoneczne.

Najistotniejszym czynnikiem, który wpływa na jakość klimatu akustycznego obszaru planu jest obecność terenów komunikacji, w szczególności droga wojewódzka nr 178. Na podstawie danych Wielkopolskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich w Poznaniu (źródło:

<http://wzdw.pl/drogi/pomiar-ruchu/generalny-pomiar-ruchu-2010/>), dotyczących Generalnego Pomiaru Ruchu 2010, średni dobowy ruch na odcinku usytuowanym w granicach planu wynosi 3198 pojazdów samochodowych ogółem, w tym:

- motocykle – 42,
- mikrobusy – 2762,
- lekkie samochody ciężarowe – 192,
- ciężkie samochody ciężarowe: z przyczepami – 90, bez przyczep – 80,
- autobusy – 26, ciągniki rolnicze – 6.

Na zlecenie Wielkopolskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich w Poznaniu w 2011 r. zostały ponadto sporządzone mapy akustyczne obszarów położonych w otoczeniu drogi wojewódzkiej nr 178 na odcinkach od km 28+800 do km 29+800 oraz od km 44+100 do km 47+400 na terenie powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego. Powyższa dokumentacja nie uwzględnia odcina drogi usytuowanego wzdłuż granic obszaru planu miejscowego. Z informacji uzyskanych od zarządcy drogi, nie zaistniała taka konieczność ze względu na dokonane wówczas pomiary, które wskazały, że standardy akustyczne wynikające z obowiązujących norm nie zostały przekroczone. Kolejny pomiar kontrolny zaplanowany został w 2016 r.

Pozostałe drogi usytuowane w granicach obszaru planu miejscowego (istniejące, w tym planowane do rozbudowy lub modernizacji) to drogi niższych klas, w szczególności drogi wewnętrzne, generujące niewielkie uciążliwości spowodowane ruchem lokalnym związanym z obsługą terenów położonych w granicach planu. Niewielkie zainwestowanie przedmiotowego obszaru, a także rodzaj funkcji związanych z usługami z zakresu turystyki, sportu i rekreacji na

tle dominujących obszarów przyrodniczych, nie stanowią czynników negatywnie oddziałujących na klimat akustyczny.

4.8. Formy ochrony przyrody.

Przeważająca część powierzchni terenu objętej projektem planu miejscowego położona jest w Obszarze Chronionego Krajobrazu "Puszcza nad Drawą", ustanowionym na podstawie Rozporządzenia Nr 2/08 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 4 stycznia 2008 r. w sprawie obszaru chronionego krajobrazu "Puszcza nad Drawą" (Dz. Urz. Województwa Wielkopolskiego Nr 7, poz. 139). Dla obszaru ustalona została ochrona na podstawie przepisów odrębnych dotyczących ochrony środowiska i przyrody. Jest to obszar o charakterze leśno-jeziornym, cenny ze względu na wysoką jakość powietrza, wód powierzchniowych, bogactwo gatunkowe roślin i zwierząt, szczególnie ptaków.

4.9. Formy ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków.

Na analizowanym obszarze występują stanowiska archeologiczne:

- 1) wpisane do gminnej ewidencji zabytków i rejestru zabytków:
  - a) nr 2 w obszarze 2 na terenie 1 ZL (cmentarzysko kurhanowe, wpis do rejestru zabytków nr 308/A/08 z dn. 03.03.1977 r.),
  - b) nr 2 w obszarze 25 na terenach 5 Ut₁, 6 Ut₁ i 3 KD-W (cmentarzysko kurhanowe, wpis do rejestru zabytków nr 304/A/4 z dn. 03.03.1977 r.),
- 2) wpisane do gminnej ewidencji zabytków: nr 10 w obszarze 23 na terenie 2 ZL, objęte ochroną konserwatorską na zasadach określonych w przepisach odrębnych dotyczących ochrony zabytków.

4.10. Gospodarka odpadami.

Odpady komunalne produkowane na terenie Miasta i Gminy Trzcianka, w tym na obszarze objętym planem miejscowym, kierowane są do gminnego składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne zlokalizowanego na terenie Trzcianki. Wysypisko prowadzi równoczesne prace rekultywacyjne oraz planuje budowę zakładu utylizacji odpadów z technologią segregacji i kompostowania. Ze względu na swą lokalizację, nie generuje żadnych uciążliwości na obszar objęty MPZP. Ponadto w granicach planu nie stwierdzono wysypisk odpadów o nieuregulowanym stanie prawnym, które stanowią istotne zagrożenie na terenie gminy. Zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie, prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów komunalnych.

Plan gospodarki odpadami dla gminy Trzcianka na lata 2004-2011, przyjęty Uchwałą Nr XXVIII/193/04 Rady Miejskiej Trzcianki z dnia 29 września 2004 r., wraz z właściwymi przepisami odrębnymi w zakresie prowadzenia gospodarki odpadami mają na celu zmierzanie do poprawy sytuacji w zakresie prawidłowości procesów unieszkodliwiania i odzysku odpadów. Ewentualne zagrożenie dla środowiska mogą wystąpić jedynie w wyniku niewłaściwego postępowania z odpadami, w tym poprzez nie przestrzeganie przepisów związanych z gospodarką odpadami.

4.11. Stan powietrza atmosferycznego.

Obszar gminy Trzcianka, powiat czarnkowsko-trzcianecki, położony w województwie wielkopolskim, jest włączony do monitoringu środowiska prowadzonego przez Wojewódzki Inspektora Ochrony Środowiska w Poznaniu. W oparciu o Roczną ocenę jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2014, została przeprowadzona ocena według kryteriów odniesionych do ochrony zdrowia i ochrony roślin. Na podstawie pomiarów wskaźników zanieczyszczeń: stężenie dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla, kadmu, arsenu, niklu, pyłu PM 2,5, ozonu, pyłu PM 10, przeprowadzona została ocena jakości powietrza dla strefy, do której należy gmina Trzcianka.

Przekroczenia wykazano w poziomach zanieczyszczeń dla wskaźnika pyłu PM 10. Wskaźnik powyższy wykazuje zmienność sezonową i wiąże się z emisją zanieczyszczeń powodowanych w okresie grzewczym.

Pozostałe wskaźniki zarówno dla zakresu ochrony zdrowia jak i ochrony roślin nie wykazały przekroczeń, strefę zaliczono do klasy A.

Natomiast jeżeli chodzi o cele długoterminowe, stwierdzono przekroczenia wartości normatywnej dla ozonu, poziom docelowy dla benzo(a)pirenu.

Biorąc pod uwagę wskaźnik PM 10 stwierdzono konieczność opracowania programu ochrony powietrza.

Jako główne przyczyny zanieczyszczeń typuje się emisje do powietrza wprowadzane podczas ogrzewania obiektów budowlanych w okresie grzewczym, przestarzałe metody ogrzewania (węgiel, przypadki spalania odpadów), emisje spalin, niesprawne urządzenia i pojazdy.

4.12. Istniejące problemy ochrony środowiska – analiza i ocena.

Obecne zagospodarowanie terenu wokół jeziora Sarcz oraz ciągła presja inwestycyjna na teren przyległy, wykorzystanie turystyczne są zjawiskiem nieuniknionym. Istniejące oddziaływania na środowisko wodne dotyczą głównie oddziaływania zlewni na jakość jeziora, które stanowi system prawie zamknięty, kumulujący spływające zanieczyszczenia. Niezwykle istotne jest uporządkowanie gospodarki ściekowej, przyspieszenie skanalizowania zlewni i stworzenie odpowiedniego zaplecza związanego z zabezpieczeniem środowiska przed presjami wykorzystania turystycznego.

Wyłączenia gruntów z produkcji leśnej, usuwanie drzew stanowią działania reglamentowane przepisami ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych oraz o ochronie przyrody i wiążą się z kosztami finansowymi.

5. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego ma na celu ustalenie prawidłowych zasad określających rozwój obszaru, dla którego został sporządzony, z uwzględnieniem poszanowania ład przestrzennego, ochrony środowiska, wartości przyrodniczych i kulturowych. Ma uporządkować i całościowo objąć teren, który podlega zmianom zachodzącym w gospodarowaniu przestrzenią, niezbędne jest nadanie pewnych kierunków i zrównoważenie oddziaływań na środowisko. Zintegrowanie warunków rozwoju turystyki i rekreacji z edukacją (tablice informacyjne o walorach środowiska, propagowanie wiedzy przyrodniczej, kulturowej, historycznej, szlaki) może również wspierać cele ochronne. Poprzez realizację ustaleń MPZP, realizowane są jednocześnie cele przyjęte w dokumentach nadrzędnych i kierunkowych t.j.: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Trzcianka, Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Trzcianka na lata 2008-2015, Program Ochrony Środowiska dla Gminy Trzcianka na lata 2004-2011, Polityka ekologiczna państwa na lata 2009-2012, z uwzględnieniem perspektywy do roku 2016. Realizacja zapisów wymienionych dokumentów uwarunkowana jest zachowaniem ich spójności co do celów oraz ustanowieniem prawa miejscowego w postaci uchwalonego MPZP, na podstawie którego zaistnieją zrównoważone procesy inwestycyjne. W przypadku przedmiotowego obszaru realizacja ustaleń planu miejscowego umożliwi stworzenie nowoczesnego ośrodka gospodarczo-turystycznego opartego o istniejące walory środowiska. Ponadto zadaniem planu jest dążenie do poprawy warunków życia mieszkańców miasta, co związane jest bezpośrednio z rozwojem infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, służącej celom społecznym jak i środowisku przyrodniczemu. Brak realizacji ustaleń planu może spowodować następujące potencjalne zmiany środowiska:

- niespójność celów dotyczących strategii rozwoju obszaru planu - w kontekście lokalnym i ponadlokalnym;
- niedostateczną ochronę wartości przyrodniczych, w tym cennych komponentów

- środowiska naturalnego i powiązań przyrodniczych;
- niedostateczną ochronę wartości kulturowych, w tym stanowiących dziedzictwo narodowe;
- zakłócenie ładu przestrzennego w wyniku umożliwiania realizacji zabudowy na podstawie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu, wydawanych na skutek indywidualnych wniosków inwestorów z powodu braku spójnego programu polityki przestrzennej dla obszaru w postaci planu miejscowego;
- zagrożenia dla wód i gleb będące wynikiem nieuporządkowanej gospodarki wodno-ściekowej;
- zagrożenia na stan jakości wód Jeziora Sarcz, wynikające z powolnych procesów skanalizowania obszaru zlewni jeziora,
- zagrożenia na jakość środowiska wodnego jeziora Sarcz, eutrofizacja zbiornika;
- nieuporządkowany wzrost użytkowania rekreacyjnego naturalnych terenów leśnych i wodnych, brak stosownego zaplecza i urządzeń, wyznaczających tereny użytkowane przez człowieka, tym samym zmniejszające jego oddziaływania i ingerencję w tereny chronione przed zagospodarowaniem;
- brak rozwoju gospodarczego, skutkującego pogorszeniem się warunków życia;
- nie podjęcie perspektywicznych wyzwań rozwojowych, poprawiających jakość życia mieszkańców, rozwój w poszanowaniu i korzystaniu z wartości środowiska.

6. Potencjalne oddziaływanie ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko.

6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i krajobraz.

W celu oceny oddziaływania ustaleń projektu planu miejscowego na powierzchnię ziemi i krajobraz dokonano obmiaru powierzchni obszarów, na których może nastąpić zmiana dotychczasowego sposobu użytkowania, przy założeniu zastosowania maksymalnych parametrów dotyczących możliwości zagospodarowania dla poszczególnych terenów:

1	2	3	4	5
oznaczenie terenu w MPZP	powierzchnia terenu (lub części terenu, oznaczonego * lub **)	powierzchnia istniejącego zagospodarowania	max. powierzchnia możliwa do zagospodarowania (zabudowa i utwardzenia) dopuszczona ustaleniami MPZP	max. powierzchnia potencjalnych zmian dotychczasowego sposobu użytkowania
1 Ut1	5226 m ²	336 m ²	1568 m ²	+ 1232 m ²
2 Ut1	5060 m ²	338 m ²	1518 m ²	+ 1180 m ²
3 Ut1	4499 m ²	-	1350 m ²	+ 1350 m ²
4 Ut1	5881 m ²	733 m ²	1764 m ²	+ 1031 m ²
5 Ut1	2466 m ²	137 m ²	740 m ²	+ 603 m ²
6 Ut1	5715 m ²	433 m ²	1793 m ²	+ 1360 m ²
7 Ut1	5319 m ²	349 m ²	1705 m ²	+ 1356 m ²
8 Ut1	8802 m ²	83 m ²	2641 m ²	+ 2559 m ²
9 Ut1	4960 m ²	-	1488 m ²	+ 1488 m ²
1 Ut2	19320 m ²	332 m ²	9660 m ²	+ 9328 m ²
2 Ut2	8962 m ²	-	4481 m ²	+ 4481 m ²
3 Ut2	3238 m ²	672 m ²	1619 m ²	+ 947 m ²
4 Ut2	15439 m ²	2224 m ²	7720 m ²	+ 5496 m ²

5 Ut2	1162 m ²	356 m ²	813 m ²	+ 349 m ²
6 Ut2	1097 m ²	349 m ²	768 m ²	+ 419 m ²
7 Ut2	2166 m ²	515 m ²	1516 m ²	+ 1001 m ²
8 Ut2	9940 m ²	1708 m ²	6958 m ²	+ 5250 m ²
9 Ut2	5169 m ²	1437 m ²	3618 m ²	+ 2181 m ²
1 US1	29106 m ²	626 m ²	8732 m ²	+ 8106 m ²
* 2 US1	2890 m ²	6299 m ²	867 m ²	+ 867 m ²
* 1 US2	3010 m ²	989 m ²	2107 m ²	+ 1118 m ²
1 MN	1216 m ²	-	608 m ²	+ 608 m ²
2 MN	3746 m ²	166 m ²	1873 m ²	+1707 m ²
3 MN	2362 m ²	-	1181 m ²	+ 1181 m ²
1IT-E	132 m ²	39 m ²	106 m ²	+ 67 m ²
** 1 KD-L	1598 m ²			+ 1598 m ²
** 1 KD-D/KPP/ZP	7754 m ²			+ 7754 m ²
Suma:				+ 64617 m²

* powierzchnia terenów uwzględniana w części, na której dopuszcza się możliwość zmiany dotychczasowego sposobu użytkowania (pozostała część zajęta przez istniejące urządzenia sportowe do zachowania)

** powierzchnia nowych dodatkowych części zaplanowanych pod tereny komunikacji

powierzchnia obszaru objętego MPZP:

729628 m² – 100 %

max. powierzchnia potencjalnych zmian dotychczasowego sposobu użytkowania w odniesieniu do powierzchni obszaru objętego MPZP:

64617 m² – 8,9 %

Analizując powyższe, należy stwierdzić, że szacunkowa maksymalna powierzchnia potencjalnych zmian dotychczasowego sposobu użytkowania może nastąpić co najwyżej na terenach stanowiących nie więcej niż niespełna 9% powierzchni obszaru planu. Warto podkreślić, że realnie nigdy nie następuje maksymalne wykorzystanie potencjału inwestycyjnego wynikającego z ustaleń dokumentu planistycznego, ponieważ redukuje go czynniki niezależne m.in. potrzeby i możliwości finansowe inwestorów, istniejący stan ewidencyjny związany ze stanem własności oraz geometrią i wielkością działek budowlanych, brak zaplanowanej dla obszaru procedury scaleń i podziałów. Rzeczywista zmiana dotychczasowego sposobu użytkowania nastąpi więc na powierzchni mniejszej niż 9% powierzchni obszaru planu, zatem należy stwierdzić, że oddziaływanie na powierzchnię ziemi i krajobraz będzie niewielkie.

Przewidywane oddziaływanie wpływające na powierzchnię ziemi:

- 1) bezpośrednie krótkoterminowe – prace ziemne podczas prowadzenia inwestycji, w tym przemieszczanie ziemi;
- 2) bezpośrednie stałe:
  - a) zmiana dotychczasowego sposobu użytkowania części powierzchni biologicznie czynnej poprzez wprowadzenia obiektów budowlanych, w tym zabudowy oraz systemów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej na terenach dotychczas niezagospodarowanych powodująca nieodwracalne zniszczenie powierzchni ziemi;
  - b) przemieszczanie humusu i mas ziemi w wyniku budowy nasypów, niwelacji oraz wprowadzania nowych substancji do gruntu, a także potencjalnej wymiany gruntu w celu zmiany jego parametrów technicznych;
- 3) pośrednie skumulowane – wprowadzanie zanieczyszczeń z opadami.

Przewidywane oddziaływanie wpływające na krajobraz:

- 1) bezpośrednie krótkoterminowe – prace budowlane i inwestycyjne;
- 2) bezpośrednie stałe:
  - a) przekształcenie części krajobrazu naturalnego na zurbanizowany poprzez wprowadzenie do krajobrazu nowych elementów w postaci zabudowy i zagospodarowania terenu;
  - b) redukcja powierzchni gruntów biologicznie czynnych i tworzenie warunków do dalszej presji urbanizacyjnej.

Realizacja ustaleń planu z pewnością spowoduje trwałe przekształcenia powierzchni ziemi i krajobrazu. Należy jednak stwierdzić, że zmiany te należy ograniczyć do minimum, w taki sposób, aby skutki zmian społeczno-gospodarczych, niezbędnych do rozwoju, były w pewnej równowadze i poszanowaniu środowiska. W tym celu zostały wyznaczone znaczne powierzchnie terenów przyrodniczych wyłączonych spod zainwestowania.

6.2. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną.

Przewidywane oddziaływanie nie wpływa bezpośrednio na różnorodność biologiczną obszaru planu, ze względu na przewagę terenów, dla których ustalono ochronę przed przekształceniem. Do terenów tych należy zaliczyć jezioro oraz kompleksy leśne, które poprzez dominację powierzchniową, zachowują przyrodniczy charakter i bioróżnorodność obszaru.

Proces zagospodarowania części obszaru planu zaplanowanego pod zabudowę będzie wiązał się z okresowymi zakłóceniami w trakcie prowadzonych prac inwestycyjnych.

Przewidywane oddziaływanie pośrednie na różnorodność biologiczną, mogące być rezultatem wprowadzenia nowej zabudowy w sąsiedztwie jeziora i w otoczeniu lasów, to niewątpliwie spodziewany wzrost użytkowania obszaru objętego planem. Powstanie nowych i atrakcyjnych inwestycji w szczególności z zakresu usług dopuszczonych ustaleniami planu, spowoduje napływ nowych użytkowników, korzystających nie tylko z programu inwestycyjnego na terenach przeznaczonych pod zabudowę, jak również ich obecność na terenach położonych w sąsiedztwie projektowanej zabudowy. W związku z powyższym należy spodziewać się wzrostu użytkowania przyległych naturalnych siedlisk leśnych i wodnych, które to użytkowanie będzie posiadało charakter rekreacyjny i krótkoterminowy, niemniej jednak pośrednio może oddziaływać na różnorodność biologiczną np. poprzez niekontrolowane płoszenie zwierząt, niszczenie naturalnej przyrody, generowanie zanieczyszczeń i ewentualnych zagrożeń, w tym postaci pożarów. Dlatego nie bez znaczenia pozostaje docelowy sposób realizacji ustaleń planu związany z odpowiednim wyborem funkcji i realizacją oczekiwanych obiektów budowlanych. W przypadku spełnienia potrzeb użytkowników obszaru w granicach terenów inwestycyjnych oraz wyznaczenia miejsc związanych z wypoczynkiem i rekreacją w możliwie oczekiwanym stopniu wynikającym z zapotrzebowania, obecność człowieka w terenach naturalnych zostanie ograniczona, a tym samym zminimalizowane zostanie potencjalne oddziaływanie pośrednie na różnorodność biologiczną.

6.3. Oddziaływanie na Obszar Chronionego Krajobrazu Puszcza nad Drawą.

Główne cele ochrony dotyczą obszarów cennych krajobrazowo, w których skład wchodzi zróżnicowane ekosystemy, mają służyć turystyce, wypoczynkowi, pełnić funkcje korytarzy ekologicznych. Istotne jest utrzymanie ich ciągłości, tworzenie odpowiedniego zaplecza wspieranego działaniami edukacyjnymi. Ważne jest unikanie przeciążenia turystycznego, tworzenie niezbędnej infrastruktury w gospodarce wodno-ściekowej, oraz zabezpieczenie jeziora przed dopływem zanieczyszczeń.

Porządkujący charakter projektu planu może stanowić bardziej zrównoważone oddziaływanie na środowisko, niż oparty wyłącznie o warunki zagospodarowania terenu bez planu miejscowego kierunek zabudowy rejonów jeziora Sarcz.

Jako potencjalne oddziaływania na OChK można wymienić:

- bezpośrednie stałe: redukcja części powierzchni leśnych dotychczas nieprzekształconych, przeznaczonych pod zabudowę,
  - bezpośrednie skumulowane: oddziaływanie zlewni na stan jeziora Sarcz, zwiększona penetracja turystyczna terenów leśnych oraz jeziora,
  - czasowe krótkoterminowe: uciążliwości związane z procesami budowlanymi, płoszenie ptactwa i innych zwierząt, incydenty zanieczyszczania odpadami i ściekami komunalnymi,
  - konieczność usunięcia drzew kolidujących z zabudową.
- W celu zapobiegania oddziaływaniom i ich ograniczenia uzasadnione jest podjęcie działań wskazanych powyżej, dotyczących ochrony bioróżnorodności.

6.4. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne oraz na gleby.

Przewidywane oddziaływanie wpływające na wody powierzchniowe i podziemne oraz na gleby:

- 1) bezpośrednie krótkoterminowe – zaburzenie stosunków wodnych związane z pracami budowlanymi, w szczególności w przypadku wykonywania dróg;
- 2) bezpośrednie długoterminowe:
  - a) zwiększenie ilości wytwarzanych ścieków związane z wprowadzeniem nowej zabudowy;
  - b) zwiększenie poboru wody;
  - c) wzrost ilości wód opadowych;
  - d) trwałe przekształcenie części powierzchni ziemi i przemieszczanie wierzchniej warstwy gleby.

Skumulowane oddziaływanie dotyczy obciążenia odbiorników ścieków oraz terenu zlewni dodatkowymi emisjami. Zwiększenie ilości wód opadowych powstanie na skutek realizacji zabudowy i redukcji powierzchni biologicznie czynnej.

Chwilowe oddziaływanie dotyczyć może incydentalnego zanieczyszczenia gruntu, niekontrolowanych i nielegalnych emisji zanieczyszczeń oraz niewłaściwego postępowania z odpadami.

Przyjęcie projektu planu i nałożonych warunków nie powinno przyczynić się do negatywnego oddziaływania na stan wód powierzchniowych i podziemnych. Zapisy planu wykluczają realizację zabudowy bez podłączania do systemu sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, w tym również zabraniają realizację przydomowych oczyszczalni ścieków. Zastosowanie szczelnych zbiorników na nieczystości zostało dopuszczone jako rozwiązanie tymczasowe – do wybudowania sieci kanalizacyjnej. Ponadto zapisy planu nakładają obowiązek podczyszczania wód opadowych i roztopowych pochodzących z zanieczyszczonych powierzchni utwardzonych, w tym z terenów z dróg i parkingów, przed ich odprowadzeniem do środowiska.

Ochronie i poprawie jakości wód i gleb sprzyja ponadto zachowanie jak największej powierzchni istniejących naturalnych terenów zieleni. Projekt planu uwzględnia ten aspekt nie tylko poprzez ustalenie ochrony dla terenów leśnych, które obowiązkowo wynikają ze wskazań studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, ale również poprzez wyznaczenie dodatkowych terenów stanowiących nie zainwestowane obecnie grunty leśne.

Negatywnemu oddziaływaniu realizacji ustaleń MPZP na wody powierzchniowe zapobiega oszczędne wyznaczenie obszarów możliwych pod zabudowę w sąsiedztwie linii brzegowej jeziora, w przewadze wyznaczonych po śladzie istniejącego zagospodarowania. Bezpośrednia ingerencja w linię brzegową oraz powierzchnię zajęłą przez wodę została ograniczona wyłącznie do inwestycji związanych z infrastrukturą i rekreacją wodną oraz obiektów widowiskowych, pod warunkiem spełnienia przepisów odrębnych dotyczącymi ochrony środowiska i przyrody oraz prawa wodnego.

6.5. Oddziaływanie na szatę roślinną i świat zwierząt.

Przewiduje się następujące skutki oddziaływania na świat roślin i zwierząt:

- 1) bezpośrednie krótkoterminowe:
  - a) przekształcanie roślinności z wierzchniej warstwy gleby w wyniku prac inwestycyjnych;
  - b) ewentualne przypadki płoszenia zwierząt podczas prowadzenia prac budowlanych;
  - c) zakłócanie siedliska glebowego zwierząt podczas przemieszczania ziemi podczas prowadzenia prac budowlanych;
- 2) bezpośrednie stałe:
  - a) redukcja powierzchni gruntów leśnych wymagających uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia na cele nieleśne i wprowadzenie nowej roślinności w rodzimej florze;
  - b) tworzenie barier dla swobodnego przemieszczania się większych zwierząt w formie ogrodzeń, zabudowy i większej eksploatacji ciągów komunikacyjnych oraz redukcja przestrzeni stanowiącej miejsca bytowania;
- 3) pośrednie długoterminowe - oddziaływanie terenów zainwestowanych na obszary biologicznie czynne, w tym emisje zanieczyszczeń do powietrza, gleby i wody; zwiększona penetracja terenów pod wpływem rozwoju rekreacji i warunków do wypoczynku;

Wprowadzenie w życie rozwiązań planu, z zachowaniem jego warunków, nie powinno spowodować znaczącego oddziaływania na świat roślin i zwierząt, ponieważ tereny inwestycyjne zostały wyznaczone w sposób umiarkowany - w nawiązaniu do istniejącej zabudowy lub na obszarach istniejącej parcelacji. Dla większości obszarów naturalnych, dotychczas nie zagospodarowanych ustalono ochronę przed zainwestowaniem, a tym samym ochronę dla świata roślin i zwierząt. Ponadto - w odniesieniu do zwierząt - w przypadku obszarów inwestycyjnych uregulowano ustalenia w zakresie ogrodzeń - nakazano stosowanie ogrodzeń o przęsłach z prześwitem stanowiącym nie mniej niż 40% ich powierzchni oraz dostosowanie ogrodzeń do migracji małych zwierząt poprzez konieczność ich nadwieszenia ponad teren na wysokość nie mniej niż 0,15 m od poziomu gruntu (za wyjątkiem ogrodzeń obiektów sportowych oraz ogrodzeń realizowanych na terenach MN). Dodatkowo uregulowano obowiązek zapewnienia wymaganego udziału powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych – o zróżnicowanych poziomach w zależności od zaplanowanego przeznaczenia i istniejącego stanu zainwestowania. Ponieważ teren miejscami jest już przekształcony, kolejne tereny przeznaczone pod zainwestowanie o charakterze naturalnym, dotychczas nie zinwentaryzowane przyrodniczo, potencjalnie mogą stanowić miejsca bytowania gatunków objętych ochroną – głównie ptaków, uzasadnione jest podjęcie działań wskazanych w rozdziale 6.2 .

6.6. Oddziaływanie na klimat oraz na człowieka i jego środowisko.

Przewiduje się następujące skutki oddziaływania na klimat mikrolokalny na poziomie mieszkalnym:

- 1) zacinienie w budynku i zróżnicowanie warunków radiacyjno-solarnych w obrębie zabudowy;
- 2) miejscowe ograniczenie przepływu wiatru w wyniku powstałej zabudowy, zwłaszcza w warstwie przyziemnej;
- 3) podwyższony poziom hałasu wywołany zwiększonym ruchem samochodowym, ewentualnie dopuszczoną działalnością usługową.

Przewidywane skutki nie dotyczą wpływu na stan środowiska przyrodniczego, zmian w warunkach klimatu, ani znaczących oddziaływań negatywnych. Występowanie uciążliwości wynika z egzystencji człowieka w środowisku i w związku z tym jest nieuniknione.

Przewiduje się następujące skutki oddziaływania na jakość powietrza:

- 1) bezpośrednie krótkotrwałe – emisja zanieczyszczeń związana z realizacją inwestycji;
- 2) bezpośrednie długoterminowe – emisja zanieczyszczeń związanych z sezonowym ogrzewaniem i ruchem samochodowym.

Przyjęcie projektu planu i nałożonych warunków nie powinno przyczynić się do negatywnego oddziaływania na stan powietrza atmosferycznego. W celu redukcji emisji zanieczyszczeń wprowadzono zakaz stosowania systemów grzewczych, opartych o paliwa stałe nieodnawialne, na rzecz wykorzystania sieci gazowej, elektroenergetycznej, paliw płynnych (w tym olei niskosiarkowych) najmniej szkodliwych dla środowiska zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska lub odnawialnych źródeł energii oraz energii słonecznej jako źródła zaopatrzenia w ciepło.

Przewiduje się następujące skutki oddziaływania na człowieka:

- 1) zjawiska pozytywne – związane z rozwojem społeczno-gospodarczym: realizacja usług z zakresu sportu, rekreacji i turystyki, w tym z wykorzystaniem naturalnych walorów środowiska, zapewni atrakcyjne miejsce wypoczynku i rekreacji, a tym samym nowe miejsca pracy dla mieszkańców miasta i gminy;
- 2) zjawiska negatywne – potencjalne kolizje i wypadki na drogach; uciążliwości związane z prowadzeniem prac budowlanych (hałas, zmiany organizacji ruchu).

Przyjęcie planu i realizacja jego zapisów oraz rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych nie powinno negatywnie oddziaływać na zdrowie ludzi. Przewidywane wszelkie negatywne zjawiska rekompensują względy społeczne związane z zaspokojeniem potrzeb społeczno-gospodarczych.

6.7. Oddziaływanie na dobra materialne.

W związku z przyjęciem projektu planu oraz jego ustaleń funkcjonalno-przestrzennych nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu na dobra materialne. Wprowadzenie zapisów wzbogacających dotychczasowe przeznaczenie terenu przyczyni się z pewnością do wzrostu cen działek objętych projektem planu, jak i działek położonych w jego bliskim sąsiedztwie. Ponadto realizacja zaplanowanego przeznaczenia przyczyni się do rozwoju społeczno-gospodarczego miasta, a także wzbogaci jego walory z zakresu rekreacji, wypoczynku i turystyki.

Nie przewiduje się znaczącego oddziaływanie na dobra materialne w postaci zasobów naturalnych występujących w obszarze planu (żwir, węgiel brunatny) – ponieważ plan nie dopuszcza eksploatacji zasobów naturalnych.

Ponadto nie przewiduje się znaczącego oddziaływanie na dobra materialne w postaci zabytków występujących w obszarze planu (stanowiska archeologiczne). W przypadku stanowisk usytuowanych na terenach oznaczonych w planie symbolem ZL, należy zauważyć, że chronione są przed jakąkolwiek ingerencją inwestycyjną ze względu na ustalone dla terenów przeznaczenie w postaci lasów, objętych ochroną wynikającą z przepisów odrębnych dotyczących ochrony środowiska i przyrody. W przypadku stanowiska zlokalizowanego na terenach inwestycyjnych, w tym już zagospodarowanych (istniejąca zabudowa letniskowa i droga), w planie ustalono ochronę zabytku wynikającą z przepisów odrębnych, które obligują do uzyskania pozytywnej decyzji dot. możliwości prowadzenia jakichkolwiek działań inwestycyjnych w ich obszarze.

6.8. Oddziaływanie na stan powietrza atmosferycznego.

Przewiduje się następujące skutki oddziaływania na stan powietrza atmosferycznego na poziomie lokalnym:

- oddziaływanie krótkoterminowe – emisje zanieczyszczeń na etapie procesów budowlanych,
- oddziaływanie skumulowane – dodatkowe emisje spowodowane ogrzewaniem nowych obiektów budowlanych w sezonie grzewczym, dodatkowe emisje związane ruchem turystycznym – emisje spalin.

Nie przewiduje się znaczących oddziaływań związanych z emisją zanieczyszczeń.

Ograniczenia może stanowić stosowanie paliw niskoemisyjnych, eliminowanie nieprawidłowości związanych ze spalaniem odpadów.

6.9 Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.

Lokalizacja terenu oraz charakter potencjalnych źródeł emisji gwarantują, że w przedmiotowym przypadku nie wystąpi transgraniczne oddziaływanie na środowisko.

7. Przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko.

Potencjalne oddziaływanie ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko wraz z oceną w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska zostało scharakteryzowane i ocenione w pkt 6. Reasumując powyższe, należy stwierdzić, że stan środowiska na obszarze objętym planem nie powinien podlegać znaczącym negatywnym oddziaływaniom wynikającym z realizacji ustaleń projektu planu. O fakcie tym przesądza przede wszystkim dominacja obszarów o funkcji przyrodniczej nad zaplanowanymi terenami inwestycyjnymi, a także konieczność spełnienia pozostałych ustaleń planu.

Potencjalne oddziaływania można ograniczyć poprzez następujące działania:

- zapewnienie skanalizowania zlewni jeziora Sarcz,
- rozbudowa niezbędnej infrastruktury dla terenów zainwestowanych i mających powstać w wyniku przyjęcia planu,
- analizowanie jakości środowiska na etapie kontroli jakości wody na terenie miejskiego kąpieliska,
- tworzenie zaplecza turystycznego mającego ograniczać nadmierną penetrację terenów leśnych i nadwodnych,
- wykonanie inwentaryzacji przyrodniczej przed zamierzonym zainwestowaniem terenów dotychczas nieprzekształconych,
- ewentualne dostosowanie terminu i sposobu wykonania prac do warunków korzystnych dla występującego gatunku chronionego np. ptaków,
- ewentualne przeniesienie stanowiska cennego gatunku (jeżeli taki zostanie zainwentaryzowany) na nowe miejsce,
- pozostawianie starych drzew do rozkładu, w przypadku uzasadnionym,
- ochronę warstwy humusu (zdjęcie przed zabudową i wykorzystanie),
- w przypadku konieczności usunięcia drzew, realizację nasadzeń zastępczych w gatunkach rodzimych,
- stosowanie paliw niskoemisyjnych do ogrzewania obiektów budowlanych,
- edukację ekologiczną.

8. Cele ochrony środowiska ustanowione na wyższym szczeblu, w tym międzynarodowym i sposoby ich uwzględnienia w projektowanym dokumencie.

W odniesieniu do obszaru Miasta i Gminy Trzcianka, a w szczególności terenu objętego projektem planu miejscowego, wiążącymi dokumentami ustanowionymi na wyższym szczeblu, a odnoszącymi się do ochrony środowiska są opracowania wymienione w dziale 3.3.

Na etapie sporządzania prognozy stwierdzono zgodność projektu planu z dokumentami wyższego szczebla.

Cele środowiskowe zawarte w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, zatwierdzonym przez Prezesa Rady Ministrów 22 lutego 2011 r., dotyczą zapewnienia właściwego stanu ekologicznego wód powierzchniowych i podziemnych oraz wskaźników chemicznych, odpowiadających warunkom osiągnięcia stanu dobrego, według określonych kryteriów i sposobów oceny stanu tych wód. W przypadku wód podziemnych w powyższym dokumencie jako główne cele środowiskowe zawarto: konieczność zapobiegania i ograniczania

dopływu zanieczyszczeń, zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych, zapewnienie równowagi pomiędzy poborem i zasilaniem tych wód, wdrożenie działań minimalizujących stale rosnące zanieczyszczenia powstałe na skutek działalności człowieka oraz w przypadku wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym – utrzymanie tego stanu. W przypadku wód powierzchniowych jako główne cele środowiskowe zawarto konieczność ich utrzymania w stanie dobrym lub bardzo dobrym (w zależności od stanu obecnego), określanym przez wartości graniczne wskaźników ustalonych w przepisach. Ponieważ zagrożenia dla wód powierzchniowych i podziemnych stanowią zrzuty ścieków, nieuporządkowana gospodarka ściekowa, niewłaściwie prowadzona gospodarka odpadami, awarie instalacji, uporządkowanie planistyczne terenu powinno pozytywnie wpływać na organizację niezbędnej infrastruktury i zaplecza, mających chronić stan ekologiczny wód. Istotny jest jednoczesny rozwój inwestycyjny infrastruktury wodno-kanalizacyjnej i zabudowy terenu, który wyeliminuje możliwość tymczasowego stosowania szczelnych zbiorników na nieczystości ciekłe. Mając na uwadze ustalenia projektu planu miejscowego dotyczące realizacji infrastruktury technicznej z zakresu odprowadzania ścieków bytowych oraz odprowadzania wód opadowych i roztopowych należy stwierdzić, że realizacja ustaleń projektu planu będzie zapobiegać negatywnym oddziaływaniom na jednolite części wód i przyczyni się do osiągnięcia celów środowiskowych, zawartych w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.

Odnosząc się do dyrektyw oraz planów międzynarodowych VI i VII „Dobra jakość życia z uwzględnieniem ograniczeń naszej planety” (gospodarka niskoemisyjna, inicjatywy na rzecz Europy efektywnie korzystającej z zasobów, dyrektywy wodna i kontroli środowiska), istotę stanowi ochrona człowieka przed zagrożeniami dla zdrowia i dobrostanu, zrównoważone korzystanie z zasobów, powstrzymanie zmian klimatycznych, ochrona bioróżnorodności, innowacje, zachowanie kapitału naturalnego dla obecnych i przyszłych pokoleń. Jednocześnie zamierzenia na najbliższe dziesięciolecia wiążą się z polityką spójności: harmonijnym, zrównoważonym i trwałym rozwojem, tworzeniem miejsc pracy, inwestowaniem w infrastrukturę i środowisko, poprawą warunków życia mieszkańców. Dotyczy to aspektów pracy, dobrobytu, warunków mieszkalnych, społecznych i również związanych z utrzymaniem jakości środowiska na najwyższym poziomie, ochroną zasobów naturalnych i kulturowych. Projekt miejscowego planu pozwala zintegrować rozwój z walorami środowiska, przewiduje rozwiązania mające na celu efektywne korzystanie z zasobów środowiska.

Projekt planu nie stoi w sprzeczności z ww dokumentami szczebla wyższego, realizacja jego zamierzeń przy zabezpieczeniu niezbędnych środków na infrastrukturę zabezpieczającą środowisko będzie stanowić korzystne oddziaływanie na człowieka, dobre warunki życia, dobrostanu i wypoczynku.

9. Rozwiązania mające na celu zapobieganie negatywnym oddziaływaniom na środowisko, mogącym być rezultatem realizacji projektu planu.

Przyjęcie projektu planu niesie ze sobą następujące presje na środowisko:

- redukcję części powierzchni gruntów leśnych;
- tworzenie warunków do dalszej presji urbanizacyjnej - w konsekwencji powstawanie procesów długofalowych związanych z uszczuplaniem zasobów leśnych miasta i gminy;
- przekształcenie części krajobrazu naturalnego na zurbanizowany;
- pozostałe oddziaływania - stosunkowo niewielkie.

Celem ograniczania i zapobiegania negatywnym oddziaływaniom na środowisko, mogącym być rezultatem realizacji projektu planu, w projekcie planu wprowadzono następujące ustalenia:

- zakaz lokalizacji usług i rzemiosła zaliczonych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko z wyłączeniem tych, które służą ochronie środowiska i z wyłączeniem inwestycji infrastrukturalnych i komunikacyjnych;

- zakaz lokalizacji usług i rzemiosła z zakresu przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych, dla których ocena oddziaływania na środowiska przeprowadzana na podstawie przepisów odrębnych wykaże negatywny wpływ na środowisko;
- zakaz lokalizacji działalności związanej z wytwarzaniem dóbr materialnych metodami przemysłowymi oraz o uciążliwości wykraczającej poza działkę budowlaną i przekraczającej standardy jakości środowiska, określone w przepisach odrębnych dotyczących ochrony środowiska - w szczególności poprzez emisję hałasu, substancji lub energii;
- zakaz lokalizacji działalności, która powoduje zwiększone lub duże ryzyko wystąpienia poważnej awarii przemysłowej;
- obowiązek ochrony wartości przyrodniczych i krajobrazowych występujących w obszarze planu w oparciu o przepisy odrębne dotyczące ochrony środowiska i przyrody, w tym z nakazem zachowania istniejącego drzewostanu z prawem wycinki drzew i krzewów kolidujących z pracami budowlanymi związanymi z realizacją ustaleń niniejszej uchwały, z zachowaniem przepisów odrębnych prawa ochrony przyrody;
- w zakresie gospodarki wodno-ściekowej – obowiązek rozbudowy i wykorzystania sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej wraz z ograniczeniami w zakresie zastosowania zbiorników na nieczystości i przydomowych oczyszczalni ścieków, a także budowy sieci i lokalnych systemów kanalizacji deszczowej wraz z koniecznością oczyszczania wód opadowych i roztopowych przed odprowadzeniem do środowiska;
- w zakresie zaopatrzenia w ciepło – wykorzystanie rozwiązań najmniej szkodliwych dla środowiska;
- wyznaczenie struktury funkcjonalno-przestrzennej poprzez wydzielenie terenów o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania uwzględniającej istniejące uwarunkowania i potrzeby oraz ustalenie parametrów zabudowy i zagospodarowania dla rozwoju obszaru objętego planem z zachowaniem właściwych zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego.

Ponadto negatywnym oddziaływaniom na środowisko można przeciwdziałać poprzez:

- zapewnienie skanalizowania całej zlewni jeziora Sarcz - również w obszarach nie objętych projektem niniejszego planu;
- analizowanie jakości środowiska, w tym na etapie kontroli jakości wody na terenie miejskiego kąpieliska;
- realizację programu inwestycyjnego z zakresu dopuszczonych ustaleniami planu funkcji (usługi sportu, rekreacji i turystyki), spełniającego potrzeby lokalnej społeczności, jak również użytkowników zewnętrznych, korzystających z obszaru w celach turystyczno-wypoczynkowych w granicach terenów przeznaczonych pod zabudowę, celem maksymalnego ograniczenia ich obecności na sąsiadujących terenach przyrodniczych, nie przeznaczonych pod zagospodarowanie;
- tworzenie zorganizowanego zaplecza rekreacyjno-turystycznego mającego ograniczać nadmierną penetrację naturalnych terenów leśnych i nadwodnych, w tym poprzez wyznaczanie urządzonych ciągów pieszych, szlaków turystycznych, miejsc i urządzeń związanych z rekreacją i wypoczynkiem: zorganizowanych plaż i kąpielisk, przystani wodnych, pomostów, obiektów sportowych i rekreacyjnych, obiektów małej architektury;
- wykonanie inwentaryzacji przyrodniczej przed zamierzonym zainwestowaniem terenów dotychczas nieprzekształconych;
- ewentualne dostosowanie terminu i sposobu wykonania prac do warunków korzystnych dla występującego gatunku chronionego np. ptaków;
- ewentualne przeniesienie stanowiska cennego gatunku (jeżeli taki zostanie zinwentaryzowany) na nowe miejsce;
- pozostawianie starych drzew do rozkładu - w przypadku uzasadnionym;

- ochronę warstwy humusu (zdjęcie przed zabudową i wykorzystanie);
- w przypadku konieczności usunięcia drzew, realizację nasadzeń zastępczych w gatunkach rodzimych, zgodnie z warunkami w miejscu nasadzenia;
- edukacja ekologiczna.

10. Proponowane metody analizy skutków realizacji projektu planu oraz ich częstotliwość.

Stan środowiska podlega corocznej ocenie w ramach monitoringu lokalnego i regionalnego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska. Ponadto skutki realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, szczególnie na etapie procesu budowlanego i poprzedzającej go procedury administracyjnej, podlegają kontroli przez organy administracji oraz służby ochrony środowiska i przyrody. Ocena i analiza stanu wody z jeziora Sarcz, w związku z monitoringiem kąpieliska, zgodnie z wymogami przepisów Prawa wodnego, pozwala jednocześnie na obserwację zmian zachodzących w środowisku wodnym. Przed sezonem kąpielowym konieczne jest coroczne przygotowanie i monitoring kąpieliska, natomiast po jego zakończeniu konieczne są typowe prace porządkowe i konserwacyjne.

W związku z powyższym nie stwierdzono potrzeby prowadzenia dodatkowego monitoringu środowiska, ponad prowadzony obecnie. Uzasadnione jest prowadzenie analiz środowiska wodnego w oparciu o zakres wskaźników chemicznych, zintegrowanie monitoringu w ramach aktualizacji programów ochrony środowiska co 4 lata.

11. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru.

W prognozie odstępiono od omówienia rozwiązań alternatywnych z uwagi na korzystne i w pełni wystarczające ustalenia projektu planu miejscowego mające na celu zapobieganie, ograniczanie i redukcję do minimum negatywnych oddziaływań na środowisko. Ponadto przyjęte ustalenia podlegały konsultacji ze specjalistami z zakresu ochrony środowiska na etapie tworzenia projektu planu.

12. Podsumowanie.

1. Ustalenia planu miejscowego i wynikające z nich konsekwencje będą miały charakter lokalny.
2. Realizacja ustaleń planu umożliwi rozwój społeczno-ekonomiczny miejscowości poprzez wprowadzenie możliwości realizacji zabudowy w szczególności z zakresu usług, które są niezbędne dla rozwoju każdej miejscowości.
3. Ustalenia planu miejscowego w możliwie pełny sposób uwzględniają interesy ochrony środowiska i jednocześnie realizują zadania samorządu wobec potrzeb i oczekiwań mieszkańców miasta i gminy.
4. Projektowane funkcje wywołują procesy, które oddziałują na środowisko zarówno pozytywnie jak i negatywnie, bowiem każdy rodzaj działalności człowieka - w różnym stopniu i ze zmienną intensywnością - wpływa na środowisko.
5. Konsekwencje zmian w zagospodarowaniu terenu, które należy ocenić negatywnie to:
  - redukcja części powierzchni gruntów leśnych;
  - przekształcenie części krajobrazu z naturalnego na zurbanizowany.
6. Dominacja obszarów o funkcji przyrodniczej nad zaplanowanymi terenami inwestycyjnymi oraz umiarkowane możliwości z zakresu realizacji zabudowy i zagospodarowania gwarantują zachowanie dotychczasowego charakteru środowiska i krajobrazu, jego bioróżnorodność oraz minimalizują negatywne oddziaływania na środowisko.
7. Celem ograniczania, zapobiegania i łagodzenia negatywnych oddziaływań na

środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektu planu, sugeruje się przestrzeganie ustaleń planu - rozwiązań opisanych w dziale 9. Postępowanie takie powinno zagwarantować nie powodowanie szkodliwego efektu dla zdrowia człowieka, ani znaczącego negatywnego oddziaływania na obszary powiązane przyrodniczo, czy objęte formami ochrony przyrody.

8. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie wywoła żadnych negatywnych oddziaływań na środowisko ponad te, które mogą wystąpić w wyniku realizacji obecnie wydawanych decyzji o warunkach zabudowy.

13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko dla dokumentów planistycznych wynika z przepisów dotyczących ochrony środowiska. Niniejsza prognoza dotyczy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru o powierzchni około 73 ha położonego w województwie wielkopolskim, w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim, w północnej części miasta Trzcianka, którego znaczną część zajmuje jezioro Sarcz – ok. 30 ha. W granicach planu znajdują się ponadto tereny leśne, tereny niezabudowane oraz tereny zagospodarowane, w tym zabudowa - przede wszystkim większe obiekty usługowe związane z funkcją sportu, turystyki i rekreacji: stadion, korty tenisowe, budynki hotelowe, wczasowe i gastronomiczne oraz niewielkie budynki letniskowe, nieliczna zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i tereny dróg.

Zadaniem prognozy oddziaływania na środowisko do projektu planu miejscowego jest ocena realizacji jego ustaleń na środowisko przyrodnicze. W tym celu w prognozie przedstawiono główne cele planu miejscowego wynikające z zasad dotyczących polityki przestrzennej i stanowiące działania służące ochronie środowiska - w szczególności dotyczące ochrony środowiska i przyrody, ochrony i kształtowania ładu przestrzennego i krajobrazu oraz rozwoju infrastruktury technicznej. W celu dokonania oceny ustaleń planu miejscowego na środowisko w pierwszej kolejności dokonano charakterystyki istniejącego stanu środowiska w odniesieniu do poszczególnych jego elementów t.j.: budowa geologiczna, rzeźba terenu i krajobraz, wody podziemne i warunki geologiczno-gruntowe, wody powierzchniowe, gleby, szata roślinna, świat zwierząt, klimat i stan powietrza atmosferycznego. Ponadto wskazano występujące w obszarze objętym projektem planu miejscowego obiekty podlegające ochronie: Obszar Chronionego Krajobrazu "Puszcza nad Drawą" - o charakterze leśno-jeziornym, cenny ze względu na wysoką jakość powietrza, wód powierzchniowych, bogactwo gatunkowe roślin i zwierząt, szczególnie ptaków oraz obiekty dziedzictwa kulturowego i zabytków - stanowiska archeologiczne. Następnie dokonano analizy i oceny istniejących problemów ochrony środowiska – w szczególności dotyczących nieuprządkowanych zasad dotyczących działań inwestycyjnych, nieuregulowanej gospodarki ściekowej, która negatywnie oddziałuje szczególnie na wody jeziora oraz niekontrolowanej ingerencji użytkowników obszaru w tereny przyrodnicze, które bez realizacji ustaleń planu nie ulegną poprawie. Ponieważ uchwalenie planu miejscowego umożliwia jednocześnie realizację nowej zabudowy i zagospodarowania, prognoza środowiskowa oceniła jego potencjalne oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego: na powierzchnię ziemi i krajobraz, na różnorodność biologiczną, na wody powierzchniowe i podziemne, na szatę roślinną i świat zwierząt, na gleby, na klimat, na człowieka i jego środowisko, na stan powietrza atmosferycznego, na dobra materialne oraz na obiekty chronione – Obszar Chronionego Krajobrazu i zabytki. Jako najistotniejsze negatywne oddziaływania będące skutkiem realizacji ustaleń planu na środowisko wskazano: redukcję części powierzchni gruntów leśnych, wzrastającą wraz z postępem zagospodarowania presję inwestycyjną oraz przekształcenie części krajobrazu naturalnego na zurbanizowany. Jako najistotniejsze pozytywne oddziaływania będące skutkiem realizacji ustaleń planu wskazano ochronę wartości przyrodniczych i krajobrazowych, ustalenie zasad zagospodarowania obszaru z zachowaniem właściwych zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, ustalenie zasad dotyczących rozwoju infrastruktury oraz umożliwienie rozwoju społeczno-ekonomicznego

miejsowości poprzez wprowadzenie możliwości realizacji zabudowy w szczególności z zakresu usług.

Szczegółowa analiza przeprowadzona w niniejszej prognozie umożliwiła wydanie opinii stwierdzającej, że stan środowiska na obszarze objętym planem nie powinien podlegać znaczącym negatywnym oddziaływaniom wynikającym z realizacji ustaleń projektu planu.

